

dogovor

GLASILO OBČINSKE KONFERENCE SZDL LJUBLJANA-CENTER

PREBERITE V TEJ ŠTEVILKI!

- Nagrade občine Ljubljana-Center stran 4
- Nekatere ugotovitve ob volilnih konferencah krajevnih organizacij SZDL stran 5
- Kako zbiramo sredstva za spominski dom v Kumrovcu stran 6

Ustavna dopolnila povsod, kjer je delavski dinar

Pripoveduje naš občan, ki je bil delegat na šesti konferenci ZKJ

Dne 10. in 11. maja letos sem se z ostalimi 13 slovenskimi delegati udeležil četrte konference ZKJ v Beogradu. Sklicalo jo je predsedstvo ZKJ z namenom, da bi ocenili delo komunistov Jugoslavije v obdobju od druge konference do konca aprila letos. Gre za obdobje, ki je zaznamovano z odločnim bojem zveze komunistov in delavskega razreda za uresničevanje sklepov 21. seje predsedstva ZKJ, druge in tretje konference ZKJ ter pisma predsednika Tita in izvršnega biroja. To je obdobje naraščajoče idejnopolitične in družbene akcije ZKJ. Našteti dogodki v tem času so pomembne točke na poti začete idejnopolitične ofenzive in revolucionarne obnove zveze komunistov za odločnejše uresničevanje programskih ciljev ZKJ in sklepov devetega kongresa ZKJ.

Konferenca je name napravila izredno močan vtis. Po skoraj 20 letih, odkar pripadam ZKJ, sem imel to pot prvič priložnost sodelovati na shodu delegatov komunistov iz vse Jugoslavije. Medtem ko sem poslušal njihove odločne besede o tem, kaj je ZKJ prispevala k nadaljnemu razvoju socialističnih odnosov, sem ugotovil, da lahko doseže tako velikanske rezultate samo ZK kot revolucionarna in enotna organizacija delavcev. Kadarkoli se je spopadala s sovražniki oblasti delavskega razreda, je bila vselej zmagovalka, pri tem pa je postajala še bolj prekaljena. V zadnjih desetletjih smo kot take spopade omenjali boj s stalinizmom v letu 1948, boj z velikodržavnim hegemonizmom, v letu 1953 in 1966 (Džilas in Ranković), boj z nacionalizmom, tehnokratizmom (1971, 1972) in z drugimi oblikami odklona od interesov marksistične ideologije. Poudarili pa smo, da je ZK tudi v zadnjem času dobila boj za idejnopolitične temelje in izhodiščna načela

družbenih rešitev iz ustavnih sprememb. Ogrodje teh sprememb je izraženo v usmeritvi in v boju za takšno korenito spreminjanje bistva sistema razširjene reprodukcije, v katerem bo delavski razred, oziroma samoupravno organizirano druženo delo razpolagalo z vsemi sredstvi in rezultati svojega tekočega in minulnega dela.

Na konferenci smo se delegati zavzeli, da naj bo naloga politike zveze komunistov še naprej zlasti:

- aktivnost pri izpolnjevanju nalog ekonomske stabilizacije,
- uresničevanje nalog na področju socialne politike in socialnega razvoja ter
- boj ZK za takšne družbeno-ekonomske odnose, v katerih bo delavec gospodar nad vsakim dinarjem v vseh oblikah porabe. Dosežani rezultati za stabilizacijo gospodarstva so vzpodbudni. Naj navedem nekaj kazalcev:
- Dosežani rezultati za stabilizacijo gospodarstva so vzpodbudni. Naj navedem nekaj kazalcev:
- industrijska proizvodnja v

zadnjem času raste po 18 odstotni stopnji,

● likvidnost gospodarstva se popravlja; to dokazujejo naslednji podatki: število blokiranih žiro računov se je zmanjšalo z 2.000, kolikor jih je bilo leta 1972, v začetku februarja na 1.100, hkrati so se neporavnane obveznosti gospodarstva po sodnih sklepkih, akceptnih nalogih in drugem zmanjšale s 36,9 milijarde na 14,6 milijarde dinarjev izgube gospodarstva iz prejšnjih let (do konca leta 1971) so se s skupaj 5,3 milijarde zmanjšale na 0,8 milijarde do sredine letošnjega leta; nepokritih je ostalo približno 15 odstotkov, do začetka letošnjega leta so družbenopolitične skupnosti in drugi uporabniki družbenih sredstev zunaj gospodarstva poravnali 96,5 odstotka obveznosti proti gospodarstvu; dolg se je zmanjšal z 7,7 milijarde na samo 0,2 milijarde; z zakonom je bilo določeno, da je treba med letošnjim letom poravnati vse obveznosti, z ukrepi pa je praktično onemogočeno zadolževanje na teh podlagah, konec leta 1971 je bilo 7,4 milijarde dinarjev nepokritih investicij, medtem ko se je na koncu leta 1972 ta znesek zmanjšal približno na 3,9 milijarde, likvidna sredstva so se na žiro računih gospodarstva v drugi polovici 72 povečala, kar pomeni na določen način spremembo prejšnjih težej; za razliko od prejšnjih let je prišlo do zmanjšanja vezanih sredstev pri bankah, kar pomeni, da se je zaustavilo spreminjanje kratkoročnih sredstev v dolgoročne plasmaje in investicije, s čimer je gospodarstvo dobilo več možnosti v tekoči reprodukciji;

● celotna menjava Jugoslavije s tujino znaša 4,5 milijarde dolarjev,

● država ima že nad milijardo dolarjev deviznih rezerv,

● opravlja se likvidacija anonimnega in državnega kapitala s tem, da se le-ta vrača gospodarstvu,

● opravljena bo konverzija kratkoročnih kreditov v dolgoročne, s čimer se bo znatno zboljšala potreba po trajnih obratnih sredstvih.

Toda ti rezultati nas še ne smejo uspavati. Če jih hočemo še izboljšati, bomo najprej morali pospešiti ustanavljanje TOZD, ne pa čakati, da se najprej ekonomsko stabiliziramo in da se bomo šli šele potem TOZD. Prepričani smo bili, da bo lahko prevladovalo samofinanciranje gospodarstva samo v pogojih TOZD z medseboj jasno določenimi pravicami in obveznostmi. V takih pogojih gospodarjenja bo lahko zaživele tudi prava vsebina samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja.

Ob vsem tem pa moramo vsi razumeti, da zahtevnih, zapletenih vprašanj ekonomske stabilizacije ni mogoče reševati, ne da bi hkrati dosegali večji dohodek, ne da bi več delali, ne da bi se bolj bojevali za nenehno povečevanje obsega in kakovosti proizvodnje in storitev, za večjo storilnost dela, smotrnejše gospodarjenje, varčevanje, večjo delovno disciplino in odgovornost do dela in ne brez stalne bitke za zmanjševanje proizvodnih stroškov. Na konferenci smo bili mnenja, da je za zagotovitev tega prva naloga ZK, da stori v vseh organizacijah združenega dela, v vseh okoljih in na vseh ravneh vse,

kar je mogoče, da to dosežemo. Da z vsemi temi dejstvi nismo doslej računali, smo bili delegati seznanjeni s tem, da so bile v letu 1971 in 1972 zmogljivosti v industriji izkoriščene le 73 -odstotno (v posameznih industrijskih panogah še manj, kot recimo v tekstilni industriji samo 55, v kovinski s 65 odstotki itd.), da bi z uvedbo večzmenškega dela lahko povečali proizvodnjo za 20 do 30 odstotkov, da smo kupili v zadnjih šestih letih za približno tri milijarde dolarjev moderne opreme, vendar jo premalo izkoriščamo, da ne moremo biti zadovoljniji z rastjo produktivnosti, da premalo uporabljamo potencial 1000 znanstveno raziskovalnih in razvojnih institucij (po številu patentov smo na enem izmed zadnjih mest v Evropi), da smo premalo varčevali s proizvodnimi stroški (le en odstotek nižji poslovni stroški bi pomenili dve milijardi dinarjev več dohodka); da smo premalo storili na področju integracijskih procesov in končno da izgubljamo preveč delovnih ur zaradi poškodb na delu in poklicnih bolezni (v letu 1971 je na dan manjkalo z dela približno 185.000 delavcev).

V obdobju po vojni je bila smer ZKJ na področju socialne politike jasna in so bili pri njenem uresničevanju tudi doseženi pomembni uspehi. Zadnja leta pa je bila politika v praksi zanemarjena in je prihajala do prodiranja stihije ob vse močnejših pojavih privatizacije; opešala so načela socialistične solidarnosti in vzajemnosti, zmanjšala se je vloga družbenega standarda pri reševanju življenjskih problemov delovnih ljudi, kar vse je kazalo, da se razblinjajo razredne podlage socialne politike. Vse to je poglabljalo socialne razlike in razslojevalo družbo na bogate in siromašne. To je bil eden virov za krize v naši družbi.

Tokove, ki so poglabljali socialno neenakost smo ustavili z različnimi instrumenti. Najbolj se nam obnesejo družbeni dogovori na področju delitve dohodka in osebnih dohodkov ter na področju reševanja stanovanjskih razmer. Prav na področju gibanja osebnih dohodkov je večina udeležencev konference v razpravi posebej podprla stališče ZK do tega vprašanja, ki ga je v referatu podprl Stane Dolanc.

»Zveza komunistov se je večkrat že lani in letos zavzemala za to, da osebnih dohodkov ne bi obremenjevali z ničimer, kar bi utegnilo biti vzrok za poslabšanje življenjskih razmer delovnih ljudi. Letos moramo storiti vse, da se tak položaj zboljša, da uresničimo načrtovani porast realnega standarda delavcev. Nikakor ne smemo dovoliti, da bi se življenjski standard družin z nižjimi prejemki zmanjšal. Nujno je treba storiti vse, kar je mogoče, zlasti delovne organizacije, občine, republike in pokrajine. Tudi organom v federaciji morajo biti izhodišče omenjena dejstva, ko oblikujejo ekonomsko politiko v celoti in ko začnejo takšne ali drugačne posamične ukrepe. Omenjeni ukrepi morajo biti realni, izvirati morajo iz samoupravnih dogovorov in sporazumov, državni organi pa morajo začeti akcije samo tedaj, ko ni mogoče na drug način zavarovati interesov delovnih ljudi. Zveza komunistov vztraja pri tem, da morajo tisti komunisti, ki bi s svojim delom in vedenjem de-

SOLSKO LETO GRE H KONCU. Zato smo šli s kamero na kratek sprehod po šolah. Ali veste, da je v naši občini 8 osnovnih, 15 srednjih in 15 višjih in visokih šol? Tale slika je iz gimnazije Poljane, druge boste našli na zadnji strani.

Nadaljevanje na 2. strani